

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מס' נוהל קודם: נספח א' בנוהל 02.220.004			נהלי אג"מ
מספר: 220.004.01	תת-פרק: שת"פ	פרק: שיטור וקהילה	
שם: סיוע המשטרה בביצוע פסקי דין בעניין קטינים			תאריך פרסום: 24/03/2021
			תאריך תחילה: 24/03/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 3

1. כללי:

- א. משטרת ישראל מסייעת לרשויות אחרות באכיפת חוקים ובביצוע צווים והחלטות של בתי משפט.
- ב. חלק מבקשות הסיוע נוגעות להוצאת קטינים מביתם על פי צו.
- ג. הוצאת קטין בכוח ממשפחתו מהווה אירוע טראומטי לקטין ולבני משפחתו.
- ד. סיוע ביצוע צו כאמור צריך להיעשות תוך הקפדה על כללי הביצוע כפי שנקבעו בחוק ותוך גילוי רגישות יתרה.
- ה. הסמכות המקצועית למתן הסיוע היא קצין/עובד הנוער ביחידה.
- ו. בקשה לסיוע בביצוע צו משפטי, תיענה רק לאחר שנבדקו כל ההיבטים החוקיים הרלוונטיים.

2. הבסיס החוקי:

- א) סעיף 74 טז' לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז 1967 ביצוע צווי הבאה וצווי מאסר צו המורה על הבאתו או על מאסרו של חייב יבוצע בידי משטרת ישראל ורשאית המשטרה לבצעו בכל מקום ובכל עת, השוטר המבצע יישא עמו את הצו או העתק צילומי ממנו והוא יציג אותו בפני החייב. צו הבאה או צו מאסר יבוצע בידי המשטרה בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-90 ימים מיום שהועבר לה. חייב שלא אותר, אף שנעשו מאמצים של ממש לאתר, או שלא ניתן לבצע את הצו נגדו בשל היותו מחוץ לגבולות המדינה, או בשל הנסיבות האמורות בסעיף 74ז(א), תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (ב) מהיום שניתן לאתר או לבצע את הצו, לפי העניין.

(ב) סעיף 79 לחוק הוצאה לפועל תשכ"ז 1967 ס' 79

(1) לשם ביצועם של הליכים וצווים לפי חוק זה, רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל להיכנס לחצרים של החייב וכן רשאי הוא בשעת הצורך, להשתמש בכוח סביר ולקבל לשם כך עזרה מתאימה מהמשטרה.

(2) אדם המונע או מפריע שלא כדין בביצוע הליכים וצווים כאמור, אחראי לנזק או להפסד שנגרמו על-ידי כך, אין הוראה זו גורעת מהוראות כל דין אחר.

ג. סעיף 5 לחוק הוצאה לפועל, התשכ"ז-1967-הטלת תפקידים ס' 5

(1) מנהל לשכת הוצאה לפועל רשאי להטיל על פקיד של בית המשפט וכן על אדם אחר שהסמיכו לכך, ביצוע של הליכים שבתחום סמכותו (להלן - תפקיד ביצוע) מנהל לשכת הוצאה לפועל, שמנהל בתי המשפט הסמיכו לכך במיוחד, רשאי להטיל תפקיד כאמור גם לעניין הליכים שבתחום סמכותו של מנהל לשכת הוצאה לפועל אחר, מנהל הוצאה לפועל רשאי להתנות את הטלת התפקיד וביצועו בתנאים שימצא לנכון.

(2) מנהל לשכת הוצאה לפועל לא יטיל תפקיד ביצוע על אדם שאינו פקיד של בית המשפט, אלא אם כן יש בידי אותו אדם אישור בר תוקף לכך מאת הוועדה שמונתה לפי סעיף 5א' ואולם רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל להטיל תפקיד ביצוע על עורך דין או מתמחה לעריכת דין, אף אם אין בידם אישור כאמור: לעניין זה, "אדם-למעט תאגיד".

(3) מי שקיבל עליו תפקיד ביצוע (להלן-בעל תפקיד), דינו, לעניין אותו תפקיד, כדין מנהל לשכת הוצאה לפועל, עליו לבצעו אישית ואין הוא רשאי להטיל את ביצועו על אדם אחר.

(4) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי למנוע מבעל התפקיד להסתייע באנשים מתאימים לביצוע התפקיד ובלבד שיהיה נוכח במקום בעת הביצוע ואולם אין באמור כדי לגרוע מאחריותו האישית של בעל התפקיד.

(5) הוראות סעיף 5 לחוק הוצל"פ התשכ"ז-1967 קובעות בצורה חד משמעית כי מנהל לשכת הוצאה לפועל, לא יטיל ביצוע על אדם שאינו פקיד בית משפט אלא אם יש בידי אותו אדם אישור בר-תוקף מוועדת האישורים שנקבעו בחוק, או על עורך דין או מתמחה גם אין בידם אישור מאת הוועדה. כל מי שקיבל לידי תפקיד ביצוע, דינו לעניין אותו תפקיד מסוים שהוטל עליו כדין מנהל לשכת הוצאה לפועל ואין הוא רשאי להטיל את ביצוע התפקיד על אדם אחר.

(6) משמעות האמור לעיל היא, כי רק מי שמוסמך כמנהל לשכת הוצאה לפועל, נתונים בידי הסמכויות הקבועות בחוק לצורך ביצוע פסקי דין, ורק הוא רשאי לקבל עזרה מתאימה מהמשטרה-סעיף 79(א) לחוק.

(7) במקרים בהם לא נכח מנהל לשכת הוצאה לפועל בעת ביצוע התפקיד, אין לבאים בשמו או מטעמו סמכות לבצע התפקיד ועל כן אין הם זכאים לקבל סיוע.

(8) נוכחות של מנהל לשכת הוצאה לפועל היא תנאי לקבלת סיוע.

(א) סעיף 62 לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז 1967 מסירת קטין

(1) הורה פסק דין למסור קטין, או לאפשר מגע, התראות או קשר בין הורה לבין ילדו הקטין שאינו נמצא בהחזקתו, או לעשות כל דבר אחר בקשר לקטין ונקבע בהחלטה שהביצוע ייעשה באמצעות הוצאה לפועל, ינקוט מנהל לשכת הוצאה לפועל בכל הצעדים הנדרשים לביצוע פסק הדין והוא יסתייע לשם כך בעובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (סדר דין בענייני קטינים, חולי נפש נעדרים) התשט"ו 1955.

(2) קבע מנהל לשכת ההוצאה לפועל שפסק הדין אינו ניתן לביצוע אלא על כורחו של הקטין והיה הקטין לדעתו של מנהל לשכת הוצאה לפועל, מסוגל להבין בדבר, או שהיו קשיים אחרים בביצוע פסק הדין, רשאי רשם ההוצאה לפועל לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין בבקשת הוראות.

ד. חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה 1995

הליכי ביצוע בתובענה לאיזון משאבים בין בני זוג או בתובענה לפירוק שותפות בנכס של בני זוג או בתובענה בעניינו של קטין, למעט בענייני רכוש, יבוצעו על פי החלטת בית המשפט לענייני משפחה ובפיקוחו, זולת אם הורה בית המשפט על ביצועם באמצעות לשכת ההוצאה לפועל, כן רשאי בית המשפט להורות על ביצועם בדרך אחרת הנראית לו יעילה וצודקת יותר בנסיבות העניין.

ה. סעיפים 18 ו-11 – חוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך-1960

(1) בהתאם לסעיף 11 לחוק-היה פקיד סעד סבור כי קטין הוא נזקק ונשקפת לו סכנה תכופה או שהוא זקוק לטיפול רפואי או אחר שאינו סובל דיחוי, רשאי הוא לנקוט בכל האמצעים הדרושים, לדעתו, למניעת אותה סכנה או למתן אותו טיפול אף ללא הסכמת האחראי על הקטין, ובלבד שלא יוחזק קטין יותר משבוע ימים מחוץ לרשותו של האחראי עליו, אלא באישור בית המשפט.

(2) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי להסמיך פקיד סעד להורות ללא הסכמת האחראי על הקטין, כי הקטין ייבדק בדיקה פסיכיאטרית או כי יאושפז בבית חולים, אך רשאי פקיד הסעד לנקוט אחת מאלה :

(א) לפנות בעניינו של הקטין לפסיכיאטר מחוזי, על מנת שישקול אם להורות כי הקטין יובא בדחיפות לבדיקה פסיכיאטרית לפי סעיף 6 לחוק טיפול בחולי נפש,

(ב) להביא קטין לבית חולים לשם בדיקה רפואית, נפשית וגופנית, בידי פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער, לצורך החלטה לפי סעיף 5 לחוק טיפול בחולי נפש.

(3) סעיף 18 לחוק, מתייחס לדרכי הביצוע של "צו החירום" ו"ס"ק ג' מאפשר לפקיד הסעד לקבל עזרה מתאימה מהמשטרה בשעת הצורך.

3. הוראות כלליות :

א. חובת ביצועו של פסק דין בעניין מסירת קטין, התראות עם קטין קשר בין הורה לבין קטין שאינו נמצא בהחזקתו וכל דבר אחר הקשור לקטין הוא על מנהל לשכת הוצאה לפועל, אם צוין הדבר במפורש בפסק הדין.

ב. לשם ביצוע פסק דין כנ"ל חייב מנהל לשכת הוצאה לפועל להסתייע בפקיד סעד.

ג. עזרת המשטרה לביצוע פסק דין בנוגע לקטין, תינתן רק לאחר שמנהל לשכת הוצאה לפועל פעל על פי סעיף 62 ובעת ביצוע פסק הדין נכח פקיד סעד.

ד. העזרה שתינתן תהא מוגבלת רק למניעת הפרעה או התנגדות לביצוע פסק הדין.

ה. סיוע המשטרה לביצוע פסקי דין של בתי הדין הרבניים, יינתן רק אם הבקשה לסיוע תוגש על ידי מנהל לשכת הוצאה לפועל כקבוע בסעיף 79 לחוק ההוצאה לפועל.

ו. האמור לעיל אינו מתייחס לביצוע צווי מעצר שהוצאו מכוח הסמכות הנתונה לבתי הדין הדתיים בסעיף 4 לחוק בתי דין דתיים התשט"ז-1956, אותם תמשיך המשטרה לבצע כרגיל.

ז. בקשה לסיוע משטרה שלא התקבלה בדרך של ההוצאה לפועל, יש להעביר ללשכת היועץ המשפטי במחוז להמשך טיפול. מטרת ההפנייה היא לאפשר קבלת הבהרות מבית המשפט או הוראות ביצוע לרבות הצורך בליווי פקיד סעד, והצורך בשימוש בכוח סביר ככל שיידרש.

ח. פנה אזרח למשטרה בבקשת סיוע במימוש הזכות שהוקנתה לו בפסק הדין בכל מה שנוגע

למסירת קטין או התראות עמו, **שלא בדרך של הוצאה לפועל, הסיוע ייבחן לאחר**

התייעצות עם יועמ"ש מחוזי בהתאם לסעיף ז לעיל.

ט. פנה פקיד סעד הפועל בהתאם לסעיף 11 לחוק הנוער (טיפול והשגחה) ליחידות המשטרה

בבקשת סיוע, יחידת המשטרה הנוגעת תגיש עזרה מתאימה בשעת הצורך.

י. ביצוע הצו ייעשה על ידי פקיד הסעד בלבד.

יא. אל הבקשה של מנהל לשכת הוצאה לפועל למתן עזרה מהמשטרה לביצוע פסק דין הנוגע לקטין, יצורפו המסמכים הבאים :

1) טופס הטלת תפקיד מטעם יו"ר ההוצאה לפועל לפי סעיף 5 לחוק הוצאה לפועל חתום

ומוחתם כהלכה, תוך ציון שנתמלאו כל התנאים לביצוע הצו והסיוע המבוקש.

2) פסק דין או כל החלטה אחרת של בית משפט מוסמך חתום ומוחתם כהלכה (במקרה של

העתק או צילום ירשם העתק מתאים למקור).

4. הנחיות לביצוע :

א. פנה פקיד סעד / מנהל לשכת הוצאה לפועל ל ק' אג"ם תחנתי או קש"ק בבקשת סיוע

להוצאת קטין יודא ק' האג"ם התחנתי או קש"ק כי הבקשה עונה לדרישות החוק.

ב. ק' אג"ם תחנתי או קש"ק יערוך התייעצות עם קצין הנוער ביחידה ויבדוק האם

המשפחה/הקטין מוכרים למשרד הנוער, והאם קיים צפי חריג להתנגדות ממשיית.

ג. אם לא צפויה התנגדות חריגה, יופנה המבקש למשרד הנוער לקבלת הסיוע.

ד. במקרים חריגים כגון מקרים בהם צפויה התנגדות הקטין להתלוות לפקיד הסעד או

שצפויה בריחתו, יינתן הסיוע ע"י עובד נוער בסיוע יחידת הסיור בהתאם לשיקול דעת

ראש יחידת הסיור ובתאום עם ראש יחידת הנוער הנוגעת.

ה. איש המשטרה יתערב בביצוע הצו, אך ורק לצורך מניעת תקיפת המוציא לפועל/פקיד הסעד או מי מטעמם, אך לא ייעשה דבר מיוזמתו ולא יתערב בשיקוליו המקצועיים של פקיד הסעד, ולא יפעל מבלי שפקיד הסעד נכח עמו במקום הביצוע.

ו. שוטרים המגישים סיוע יתודרכו על יד קצין הסיוע/קצין הנוער בדבר סמכויותיהם ואופן מתן הסיוע.

ז. המוסמכים לביצוע פסקי דין כפי שנקבע, בהוראות סעיף 5 לחוק הוצאה לפועל התשכ"ז-1967 הם :

(1) פקיד בית משפט.

(2) אדם עם תעודה ברת תוקף מוועדת האישורים שנקבעו בחוק.

(3) עורך דין או מתמחה, גם אם אין בידם אישור מאת הוועדה הנ"ל.

ח. הגורמים המוסמכים לאישור סיוע ביצוע פסק דין או החלטות של בתי דין דתיים למעט צווי הבאה ואשר הוגשו ע"י המוציא לפועל הם :

(1) בתחנות – מפקד תחנה, ק' אח"ם תחנתי, ק' אג"ם תחנתי או קש"ק.

(2) במרחב – ראש לשכת סיוע, ראש לשכת חקירות, ראש לשכת תביעות.